

Các bằng chứng của AMTI về mức độ cội rễ đẫm máu trong Biển Đông của Trung Quốc và Việt Nam đã nảy sinh các cuộc tranh luận về ai là kẻ xâm lược lén lút và thế nào là nguyên nhân của Biển Đông. [\[1\]](#)

Khái niệm “xâm lược” được đề cập trong Nghị quyết 3314 ngày 14/12/1974 của Hội đồng Liên Hợp Quốc [\[2\]](#). Theo đó, một quốc gia sử dụng lực lượng quân sự chống lại chủ quyền, sự toàn vẹn lãnh thổ hoặc độc lập chính trị của một quốc gia khác, hoặc bất kỳ hình thức nào không phù hợp với Hiến chương Liên Hợp Quốc. Quốc gia bị xâm lược có quyền tự vệ chính đáng.

Các công trình cải tạo đất hiện nay trên Biển Đông gồm một cách hữu cơ với các yêu sách chủ quyền. Các bằng chứng lịch sử cho thấy Việt Nam là quốc gia đầu tiên thực hiện quần lý các quần đảo ít nhất từ thế kỷ XVII. Năm 1909 Trung Quốc mới quan tâm đến Hoàng Sa, năm 1932 Trung Quốc còn yêu sách Hoàng Sa là điểm tận cùng lãnh thổ phía Nam. Trung Quốc cũng là quốc gia đóng quân trên Trường Sa muộn nhất vào năm 1988 sau khi dùng vũ lực bắn cháy 3 tàu của Việt Nam, thảm sát dã man 64 lính công binh Việt Nam không vũ khí. Philippines quan tâm đến Trường Sa những năm cuối thập niên 1950 và Malaysia có mặt ở phía Nam vào những năm 1980. Một nước có chủ quyền từ lâu bề trên công bằng vũ lực thì biện pháp đầu tiên là phải mở rộng đóng quân để ngăn chặn sự xâm lấn chủ quyền của mình. Trong năm 1988, Việt Nam đã từng công bố đóng quân và thông báo rõ với thế giới về 21 đảo, đá trên quần đảo của mình. Philippines đóng 8 đảo, Trung Quốc 9 đảo, Đài Loan 1 đảo, Malaysia từ 3 đảo năm 1980 tăng lên 5 vào năm 1999.

Greg Austin lấy con số từ 2009 đến nay Trung Quốc đóng 9 thực thể (features) còn Việt Nam đã tăng gấp đôi lên 48 thực thể. Trước hết, ông này đã dẫn không chính xác phát biểu của Trợ lý Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ David Shear vào ngày 13/5/2015: “Việt Nam có 48 điểm đóng” [Nguyên văn: “Viet Nam has 48 outposts”]. Báo cáo Mỹ gọi đó là các outpost (điểm đóng) chứ không phải là features (thực thể). Năm 1995 nhóm giám thiêu cũng thông, tạo điều kiện giải quyết hòa bình các tranh chấp Việt Nam là bên đầu tiên đã kêu gọi các nước tôn trọng nguyên tắc [3]. Việt Nam đã không mở rộng chiếm đóng mới trên bất kỳ một thực thể nào mà chỉ tăng cường các điểm quan sát trên cùng một thực thể để bảo đảm quản lý và chống sự xâm lấn của nước ngoài lên đảo. Ví dụ trên cùng một bãi Thuyền Chài (Barque Canada Reef hay Lizzie Weber Reef) dài khoảng 17 hải lý, rộng khoảng 3 hải lý,

Việt Nam đến trú ở trung tâm bãi và có thêm hai chòi quan sát đầu bãi và cuối bãi. Phát biểu của Phó Tổng Phòng Quang Thanh ngày 1/6/2015 cho biết Việt Nam vẫn duy trì trên 9 đảo nổi và 12 bãi cồn lúc nổi lúc chìm.

[4]

Nhiều điểm đóng trên một thực thể tự nhiên của các đảo đã bằng việc mở rộng thực thể gấp nhiều lần kích thước thật để xây dựng cơ sở hạ tầng quân sự trên đó như Trung Quốc đang làm. Bên đó của Greg Austin còn ghi nhận các công trình của Việt Nam trên bãi cồn Tả Chính thực thể của mở rộng của đất liền Việt Nam mà không phải là một bộ phận của quần đảo Trường Sa. Từ năm 1989, Việt Nam đã có

Cơm Kinh tế - Khoa học - Dịch vụ trên đó.

[5]

Cách tính trên không biết vô tình hay hữu ý bỏ qua các đảo, đá ở Hoàng Sa ở Trung Quốc dùng vũ lực xâm lấn phi pháp năm 1974. Vì vậy việc sử dụng các con số một cách lẩn lẩn, không nhìn vào bản chất là trò chơi không công bằng.

Các công trình cải tạo của Việt Nam, Philippines và Malaysia đều bắt đầu trước khi có Tuyên bố Ứng xử Trung Quốc - ASEAN (DOC) năm 2002 và đều có những điểm chung: được tiến hành trên đảo, đá nổi trên mặt nước, nhằm mục tiêu chôn cất mìn và cải thiện đời sống sinh hoạt; nguyên vật liệu được chôn cất liền, các đảo dân được dân số hóa và bắt đầu có các kế hoạch du lịch; không có vũ khí hàng nòng, không là căn cứ quân sự lớn, để dọa các nước khác, chỉ có tính phòng thủ, không làm thay đổi bản chất tự nhiên của thực thể. Công tác cải tạo đảo của Trung Quốc trên các bãi cát liền Trung Quốc gần 1.000 km bắt đầu từ 1988, tăng nhanh với tốc độ và quy mô chóng mặt. Các hình ảnh vệ tinh cho thấy Trung Quốc đã tăng diện tích cải tạo đảo từ 20 đến 810 ha. [6] Từ Subi, tốc độ lấn biển từ tháng 5 đến tháng 6/2015 là 8 ha/ngày biển bãi ngầm này thành mặt đất có diện tích đảo này là 3,87 km² đảo thi thoảng lập mặt đảo ngang biển hơn 3 km.

[7]

Nên nhớ, toàn bộ diện tích các đảo nổi ở Trường Sa không quá 10 km² trên diện tích biển 160-180.000 km². Trung Quốc sử dụng các tàu hút nước vét biển nhớt thô giội, phá hủy các rặng san hô để lấy nguyên liệu, vì phạm các công ước quốc tế về bảo vệ môi trường, đã làm tổn hại 300 ha rặng san hô biển, gây tổn thất ban đầu hơn 100 triệu USD mỗi năm

[8]

cho các nước xung quanh Biển Đông và những tổn thất không thể bù đắp cho môi trường. Trung Quốc bãi bỏ các bãi lúc nổi lúc chìm, biển chúng thành các đảo nhân tạo, rồi đòi hỏi thế giới phải công nhận các đảo này có quy chế pháp lý như các đảo nổi, nghĩa là từ chối các đảo nhân tạo chỉ có vùng an toàn 500m chúng sẽ có lãnh hải 12 hải lý thậm chí vùng đặc quyền kinh tế 200 hải lý. Điều này không hề có trong Công ước Luật Biển UNCLOS mà Trung Quốc từng cam kết. Quy mô lấn biển của Việt Nam chỉ là 0,2% so với diện tích biển của Trung Quốc vào tháng 3/2015.

[9]

Các công trình xây dựng trên các bãi này được Trung Quốc cho là phục vụ bảo vệ môi trường biển, nghiên cứu khoa học, tìm kiếm cứu nạn những trộm cắp đó là các căn cứ quân sự, trang bị vũ khí hàng nòng và sân bay, bến cảng. Quy mô và tốc độ lấn biển của Trung Quốc làm thế giới lo lắng vì nó đe dọa trực tiếp đến quyền tự do hàng hải của các quốc gia, ít nhất là trong vòng 12 hải lý từ các công trình mà Trung Quốc đang xây dựng. Các căn cứ này là nơi xuất phát của các lực lượng cướp phá biển Trung Quốc, xua đuổi, bắn, cướp các tàu cá ngư dân Việt Nam, Philippines, Malaysia, tăng bước thiết lập ảnh hưởng đánh bắt cá và yêu sách đường chín đôn trên toàn Biển Đông. Các căn cứ này rõ ràng mang tính tấn công, để dọa hoàn bình, ổn định khu vực nên buồm M, G7 và nhiều nước khác phải lên tiếng.

[10]

Công trình cải tạo đảo của Trung Quốc đã kích thích cuộc chạy đua vũ trang trong khu vực khi buồm các nước như vì an ninh chung quyên của mình phải đầu tư những kho tàng tiền lớn cho vũ khí.

Trung Quốc rõ ràng đang tự mình đặt các quy tắc mới cho luật biển quốc tế.

PGS.TS. Nguyễn Hồng Thao

(Học viên Ngoại giao Việt Nam và Hội học Quốc gia Hà Nội)

[1] Greg Austin, <http://thediplomat.com/2015/06/who-is-the-biggest-aggressor-in-the-south-china-sea/>

[Andrew Chubb](https://southseaconversations.wordpress.com/2015/06/14/defining-the-status-quo-in-the-south-china-sea/) , <https://southseaconversations.wordpress.com/2015/06/14/defining-the-status-quo-in-the-south-china-sea/>

[2] <http://unispal.un.org/UNISPAL.NSF/0/023B908017CFB94385256EF4006EBB2A> ,
"Xâm lược là hành vi sử dụng vũ lực của một quốc gia chống lại chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ và độc lập chính trị của một quốc gia khác, hoặc theo bất cứ hình thức nào trái ngược với Hiến chương Liên Hợp Quốc."

[3] AFP, Tokyo ngày 21/4/1995. Ngày 20/4/1995, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Việt Nam Đỗ Mười đã phát biểu chính thức tại Tokyo rằng: "Quan điểm của Việt Nam là giữ gìn hòa bình, duy trì hòa bình và an ninh ở khu vực và tìm kiếm một giải pháp hòa bình cho tranh chấp thay vì là sử dụng hay đe dọa sử dụng vũ lực."

[4] <http://uk.reuters.com/article/2015/06/01/uk-vietnam-usa-defense-idUKKBN0OH1L320150601>

[5] Ngày 14/8/1989, Chính phủ Việt Nam quyết định thành lập Cồn Kinh Tân - Khoa Học - Dịch vụ trên vùng bãi ngầm Tân Chính, Huyện Trần, Quận Quảng, Phúc Tân, Phúc Nguyên thuộc thềm lục địa Việt Nam. Có tọa độ 7-8^o30' Bắc, 109°-112^o20' Đông.

Nhân Dân ngày 14/8/1989.

[6] <http://www.economist.com/news/asia/21652510-america-and-china-are-odds-over-south-china-sea-trouble-shangri-la> ; “Bộ trưởng Carter cho biết Trung Quốc đã cơi tạo hơn 2.000 mẫu Anh (tổng cộng 810 ha), một diện tích lớn hơn tất cả các bên tranh chấp cùng lại.. và lớn nhất trong lịch sử khu vực... chỉ trong 18 tháng, một khoản thời gian rất ngắn.”

[7] <https://medium.com/@VictorRobertLee/china-rapidly-expanding-subi-reef-land-fill-c7eee36b1f84>

[8]

<http://www.gov.ph/2015/04/13/dfa-statement-on-chinas-reclamation-activities-and-the-impact-on-the-regions-marine-environment/>

[9] Carlyle Thayer, Review of the implementation of the 2002 ASEAN-China DOC

and COC and challenges, Seminar Workshop on the implementation of the DOC-SCS, Manila, 14-15 May 2015, p. 10.

[\[10\]](#)

<http://www.reuters.com/article/2015/06/06/us-g7-summit-southchinasea-idUSKBN00M05D20150606>